

Poslednje tri godine Privredna komora Srbije (PKS) je u svojoj reorganizaciji napravila prvi značajan pomak dajući sektoru poljoprivrede daleko veći prostor nego što je to slučaj bio ranije. Od jednog udruženja za poljoprivredu danas egzistiraju četiri: Udruženje za biljnu proizvodnju, Udruženje za prehrambenu industriju, Udruženje za šumarstvo, preradu drveta, industriju nameštaja i papira i Udruženje za stočarstvo i preradu stočarskih proizvoda.

Od januara 2018. godine gospodin Aleksandar Bogunović se nalazi na poziciji sekretara Udruženja za biljnu proizvodnju, i jedan je od aktera novog ustrojstva sa ambicijom da kroz ovakvu koncepciju, na nivou Srbije objedinjenog komorskog sistema, uputi snažniju i direktniju podršku razvoju poljoprivrede. Nov način rada od PKS učinio ga je „servis timom“, u smislu nastojanja da kroz aktivnosti iznađe načine i dođe do svih privrednih subjekata, neposrednih proizvođača radi dobijanja informacija sa terena o njihovim potrebama, zahtevima, radi zastupanja njihovih interesa u ovoj privrednoj gradnji.

- Govorimo o širokoj lepezi usluga i podrške i živoj, dinamičnoj i interaktivnoj komunikaciji PKS sa nosiocima poljoprivredne proizvodnje, od kojih dobijamo informacije šta je to što se od nas očekuje, gde i kome treba podrška, tražimo rešenja, sve u okviru nadležnosti Komore. Mislim da je to sada već prepoznato jer od ranijeg seta usluga koji je postojao sadašnji je dosta drugačiji i moderniji, i možemo da kažemo da pozicija koju PKS zauzima, sa permanentnim kontaktima sa Vladom i ministarstvima, daje prostora konkretnoj pomoći privredi na jedan kvalitetniji način - objašnjava gospodin Bogunović.

Kada je reč o aktivnostima na relaciji Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede - PKS i Ministarstvo privrede - PKS, gospodin Bogunović ističe njihovu složenosti i sveobuhvatnosti, i odnose se pre svega na izmenu, dopunu propisa, prilagođavanje pravilnika, praćenje promena na međunarodnom nivou koje privrednicima omogućavaju bolje pripreme za nastup na tržištu. Prisutnost PKS u procesima donošenja novina od strane Ministarstva, po njegovom mišljenju je od ključnog značaja u smislu uključivanja zainteresovanih privrednih subjekata i pružanja pravog uvida u stanje na terenu donosiocima propisa, predikcije o mogućim efektima novih mera, predlaganja mehanizama uvođenja novina poljoprivrednih subjekata. Značaj ovakvog pristupa saglasan je sa činjenicom da propise Ministarstva primenjuju privrednici, a na ovaj način usaglašeni, predstavljaju stimulatívni, a ne limitirajući

faktor razvoja poljoprivrede.

Aktivnost PKS vezana je i za podršku nastupa poljoprivrednika na domaćim i inostranim sajmovima. PKS pod povoljnim uslovima organizuje nastupe kompanijama i svim pravnim licima, članicama PK.

- Iako fizička lica nisu članovi Komore, osim kroz udruženja i zadruge, svesni smo da nema preradne industrije ako se ne dotaknemo primarne poljoprivrede. U tom smislu se trudimo da organizacijom nastupa poljoprivrednih savetodavnih i stručnih službi i sa zadatkom transfera znanja i tehnologija vezanih za poljoprivrednu delatnost, i na taj način pokušamo da pomognemo i primarni deo i da sirovina koju proizvode bude dobar, kvalitetniji i jeftiniji input za prerađivački sektor - istakao je sekretar.

Takođe je dodao, da je koncept EU, uz poljoprivredu obuhvata i ruralni razvoj koji otvara zanimljive mogućnosti za našu zemlju. Po njegovim rečima, 90% naše zemlje kategorizuje se kao ruralna sredina, a 50% stanovništva Srbije živi od poljoprivrede, za razliku od 2% stanovništva evropskih zemalja koji na ovaj način ostvaruju prihod, što govori koliko su druge privredne grane u Srbiji slabo razvijene. Napominje da ne moraju svi koji žive na selu da se bave poljoprivredom akcentujući turizam, stare zanate, lokalne tradicionalne proizvode. Kada je reč o ovim poslednjim, problem vidi u velikom broju zaštićenih proizvoda, ali malom broju nosioca zaštite i proizvoda koji su u realnoj proizvodnji. Pomažući tom sektoru PKS može da utiče na razvoj ruralnog, ali i na privredni i ekonomski razvoj lokala i doprineti da ljudi ostanu u tom području i zarade dovoljno sredstava za život. A to ne mora biti niti poljoprivredna proizvodnja, niti intenzivna proizvodnja velikog obima.

- Hteli ne hteli priznati, Srbija je zemlja bogom dana za poljoprivredu. Ono što je kod nas veći problem je što je veći broj ljudi u tom poslu. Da bismo bili ekonomski isplativi moramo ili kao mali biti deo organizovanog sistema, zadruge, preduzeća i sl., koji uključuje veliki broj kooperanata, ili da postanemo toliko veliki da možemo da opstanemo sami. Ali, teško je danas u Srbiji baviti se ozbiljnijom poljoprivrednom proizvodnjom, a da niste izvozno orijentisani. Unazad 15-tak godina, Srbija ima pozitivan bilans u spoljnotrgovinskom razvoju poljoprivrednih proizvoda što govori da možemo da proizvedemo robu koja ima prolaz na strana tržišta. Činjenica je da poslednjih par godina naš rast stagnira i to je jedan od većih problema, proizišao iz toga što ne pratimo promene koje se dešavaju na tržištu u načinu proizvodnje, sortimenta, načina prodaje u okviru kojih su u zapadnim zemljama napravljeni značajni zaokreti. To može skupo da nas košta u narednom periodu. Dobro je što je u sektoru poljoprivredne proizvodnje intenzivirana priča o potrebi prisustvu digitalizacije i novih tehnologija, kao i o potrebama udruživanjima. Problem je što se to jako sporo dešava. Na svetskom tržištu teško da možete da se izborite za poziciju sa malim količinama. Možete da imate superkvalitetan i jeftin proizvod, ali ako nemate potrebne količine ne možete naći adekvatnog kupca na zapadu, osim ako niste deo HoReCa sektora ali, da biste došli do takvog kupca morate izlagati, stalno biti prisutni, promovisati vaš proizvod, morate nečim da se ističite u odnosu na druge. Sve je veći broj zemalja koje se okreću ka takvoj vrsti proizvodnje. Mi smo se do juče hvalili da smo jedna od retkih zemalja u kojoj proizvodimo malinu, danas je proizvode svi. Iako je možda naša najbolja, mi je ne prodajemo kao najbolju - kaže naš sagovornik.

A kolika je uloga PKS u povezivanju onih poljoprivrednih proizvođača sa reprezentativnim proizvodom Made in Serbia, gospodin Bogunović kaže:

- PKS je svoj autoritet usmerila ka velikim firmama koje vuku za sobom veliki broj kooperanata. Kada je u pitanju napred spomenuta malina, u kooperantskom odnosu imamo ogroman broj firmi, poljoprivrednih gazdinstava, a u suštini 20 onih preko kojih ide kompletan

izvoz. PKS pomaže takvim firmama da dođu do tržišta, pokušava da ih poveže sa lancem dobavljača, oganizuje nastupe na međunarodnim sajmovima, obezbeđuje i kvalitetne B2B poslovne susrete. Kroz naša predstavništva u zemljama u kojima ostvarujemo veći izvoz, trudimo se da se još više povežemo i firmama koje žele da dođu do potencijalnih kupaca izađemo u susret i ukažemo im na potencijalne kupce njihovih proizvoda.

Gospodin Bogunović ističe da se mora raditi na dodatnoj vrednosti proizvoda jer, nije lako osvojiti novo tržište. To je proces koji košta, koji Komora ne može da iznese sama, bez pomoći države (Ministarstva privrede i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede), Razvojne agencije Srbije. A to sve ide jako sporo.

